

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

(обн., ДВ, бр. 46 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2009 г., бр. 20 от 2013 г. и бр. 40 от 2014 г.)

§ 1. В чл. 1 ал. 3 се изменя така:

„(3) Този закон не се прилага за електронни документи, автоматизирани информационни системи или мрежи, които съдържат или се ползват за работа с класифицирана информация.“

§ 2. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Като вътрешна електронна административна услуга се извършва и друг обмен на електронни документи, с които се предоставя информация между административните органи, лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „При липса на технологична възможност за автоматично подаване и в“ се заличават.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Историята за обмена на данни по ал. 1 се пази за срок десет години. Лицата имат безплатен достъп до тази история по отношение на отнасящите се до тях данни.“

§ 3. В чл. 6, ал. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „при отчитане на часовата зона“.

§ 4. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, след думите „критерии за“ се добавя „мрежова и“.

2. Алинеи 4 и 5 се изменят така:

„(4) Министерският съвет приема с решение стратегия за развитие на електронното управление по предложение на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

(5) Министрите и заместник министър-председателите предлагат на Министерския съвет за приемане секторни стратегии за развитие на електронното управление след одобрението им от председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

§ 5. След чл. 7 се създава глава първа „а“ с чл. 7а-7р:

„Глава първа „а“

УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ В ОБЛАСТТА НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

Държавна агенция „Електронно управление“

Статут

Чл. 7а. (1) Към Министерския съвет се създава Държавна агенция „Електронно управление“, наричана по-нататък „агенцията“.

(2) Агенцията е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в гр. София.

(3) Дейността, структурата, организацията на работа и съставът на агенцията се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет по предложение на председателя на агенцията.

(4) Агенцията осъществява сътрудничество и взаимодействие по въпросите на електронното управление с компетентните органи на държавите - членки на Европейския съюз, с институциите на Европейския съюз и с други международни организации.

Председател на агенцията

Чл. 7б. (1) Агенцията се ръководи и представлява от председател, който се определя с решение на Министерския съвет.

(2) За председател може да бъде назначено лице, което има най-малко петгодишен опит с управление и координиране на проекти в сферата на информационните технологии или електронното управление и има завършено висше образование.

(3) Председателят на агенцията е първостепенен разпоредител с бюджет.

(4) При осъществяване на своите функции председателят на агенцията се подпомага от заместник-председатели.

(5) В 10-дневен срок след назначаването си председателят публикува на интернет страницата на агенцията и прави публично представяне на визията си за развитие на електронното управление и концепцията си за осигуряване на приемственост и устойчивост на държавната политика в тази сфера.

Правомощия на председателя на агенцията

Чл. 7в. Председателят на агенцията:

1. провежда държавната политика в следните области:
 - а) електронното управление;

- б) електронните удостоверителни услуги;
- в) електронната идентификация;
- г) мрежовата и информационната сигурност;
- д) инфраструктурата за пространствена информация;

2. разработва и предлага за приемане от Министерския съвет проекти на нормативни актове в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в дейността на административните органи и техните администрации;

3. разработва и предлага за приемане от Министерския съвет Стратегия за развитие на електронното управление в Република България;

4. одобрява секторните стратегии за развитие на електронното управление и утвърждава и контролира изпълнението на плановете за реализацията им;

5. разработва и предлага за приемане от Министерския съвет единна политика за информационните ресурси и дава методически указания и координира нейното изпълнение;

6. дава методически указания и координира изпълнението на политиките за мрежова и информационна сигурност, свързани с функционирането на електронното управление;

7. осъществява методическо ръководство, координация и контрол върху дейностите за прилагане на изискванията за вътрешния оборот на електронни документи и тяхното последващо архивиране, както и на документи на хартиен носител в администрациите;

8. осъществява координация между административните органи, лицата по чл. 1, ал. 2 и други лица относно електронното управление;

9. осъществява преглед на съответствието с утвърдените политики, стратегически документи и програми и дава насоки и съгласува документите по чл. 7г, ал. 2, т. 1 и 2 в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии на всички администрации;

10. участва в приоритизирането, координира и контролира реализирането и поддържането на електронни административни услуги и информационни системи в администрациите;

11. подпомага разработването и утвърждава проектни предложения, координира и контролира изпълнението на проектите за електронно управление, информационни и комуникационни технологии в администрациите, финансирани със средства от държавния бюджет, от структурните и инвестиционните фондове на Европейския съюз и от други източници;

12. удостоверява съответствието на информационните системи с изискванията за оперативна съвместимост, мрежова и

информационна сигурност и осъществява контрол върху администрациите за спазване на тези изисквания;

13. координира и подпомага интеграцията на информационните системи за електронно управление на административните органи с тези на държавите - членки на Европейския съюз;

14. реализира проекти за електронно управление със значение за всички администрации;

15. изгражда, развива и поддържа споделените ресурси на електронното управление;

16. изгражда и поддържа регистрите за оперативна съвместимост;

17. изгражда и поддържа единен портал за достъп до електронни административни услуги;

18. реализира и поддържа публично национално хранилище и система за контрол на версиите на изходния програмен код и техническата документация на информационните системи в администрациите;

19. подпомага администрациите в дефинирането на структурата и съдържанието на наборите от данни за публикуване в интегрирана платформа за отворени данни, уредена в закон;

20. осъществява методическо ръководство, координация и контрол върху дейностите по изграждането, поддържането и използването на национална инфраструктура за пространствена информация и осъществява правомощията по Закона за достъп до пространствени данни;

21. изгражда и поддържа национален Център за електронна идентификация и осъществява функции във връзка с електронната идентификация по ред, определен със закон;

22. осъществява правомощия по Регламент (ЕС) № 910/2014 от 23 юли 2014 година на Европейския парламент и на Съвета относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО, наричан по-нататък „регламента“;

23. осъществява правомощия по Закона за електронните съобщения;

24. приема програма за привличане на висококвалифицирани външни експерти в сферата на информационните и комуникационните технологии с цел подпомагане развитието на електронното управление;

25. осъществява контрол върху изпълнението на задълженията на първичните администратори на данни по чл. 3;

26. следи за изпълнението на изискванията по чл. 58б;

27. съставя актове и издава наказателни постановления в предвидените от закона случаи и оправомощава други длъжностни лица за тази дейност.

Контрол в рамките на бюджетния процес

Чл. 7г. (1) Към агенцията се създава и поддържа информационна система за предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в дейността на административните органи и техните администрации.

(2) В рамките на бюджетния процес всички административни органи са длъжни предварително да съгласуват с председателя на агенцията разходите в областта на електронното управление и за използваните от тях информационни и комуникационни технологии, като предоставят аналитична информация за:

1. тригодишните бюджетни прогнози;
2. проектобюджетите за следващата година;
3. утвърдените годишни бюджети и извършените промени по бюджетите си в тази област;
4. текущите/годишните отчети.

(3) Информацията по ал. 2 задължително включва разбивка по Единната бюджетна класификация (ЕБК) и по общия терминологичен речник (CPV).

(4) Информацията се подава по електронен път от служители, определени от съответния ръководител на административна структура. Служителите отговарят за достоверността на въвежданата информация, както и за навременното ѝ въвеждане.

(5) Достъпът до данните от информационната система по ал. 1 е свободен и безплатен за всички.

(6) Редът, условията, форматът и сроковете за представянето на информацията и процесите по съгласуване по чл. 7в т. 9 се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

Контрол на проекти и дейности

Чл. 7д. (1) Към агенцията се създава и поддържа публичен електронен регистър на проектите и дейностите в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии в администрациите, които съдържат информация за:

1. предложения за проекти и дейности, становища на агенцията, утвърдени и отхвърлени проекти и дейности;

2. общите и специфичните цели на проектите и дейностите, очакваните резултати и измерими индикатори за резултат;

3. основните дейности с индикативни бюджети и план-график за изпълнение;

4. техническите задания на проектите;

5. изпълнението на проектите и дейностите и постигнатите резултати от изпълнението, включително финансов ефект и удовлетвореност на съответната администрация и гражданите.

(2) Информацията по ал. 1 задължително включва разбивка по Единната бюджетна класификация (ЕБК) и по общия терминологичен речник (CPV).

(3) Регистърът се поддържа като електронна информационна система, в която служители, определени от съответния ръководител на административна структура, вписват информацията. Служителите отговарят за достоверността на въвежданата информация, както и за навременното ѝ въвеждане.

(4) Достъпът до данните от регистъра по ал. 1 е свободен и безплатен за всички.

(5) Обстоятелствата, които се вписват, условията и редът за воденето, поддържането и ползването на регистъра се определят с наредбата по чл. 7г, ал. 6.

Управление на информационните ресурси

Чл. 7е. (1) Към агенцията се води регистър на информационните ресурси, в който се съдържа информация за:

1. информационните ресурси в администрациите, с изключение на тези, които служат за работа и съхранение на класифицирана информация;

2. информационните ресурси на единната електронна съобщителна мрежа (ЕЕСМ) на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност;

3. годишни планове за обновяване на информационните ресурси на администрациите.

(2) Информацията по ал. 1 задължително включва разбивка по Единната бюджетна класификация (ЕБК) и по общия терминологичен речник (CPV).

(3) Регистърът се поддържа като електронна информационна система, в която служители, определени от съответния ръководител на административна структура, вписват информацията. Служителите отговарят за достоверността на въвежданата информация.

(4) Административните органи са длъжни да вписват в регистъра по ал. 1 данните за информационните ресурси в

едномесечен срок от въвеждането, съответно от извеждането им от експлоатация.

(5) Обстоятелствата, които се вписват, и условията и редът за воденето, поддържането и ползването на регистъра се определят с наредбата по чл. 7г, ал. 6.

Механизъм на планиране на информационните ресурси в администрациите

Чл. 7ж. (1) Всеки административен орган в рамките на одобрения му бюджет изготвя и въвежда в информационната система по чл. 7е, ал. 3 годишен план за обновяването на информационните ресурси в своята администрация, индикативните стойности и сроковете, в които да бъдат реализирани.

(2) Председателят на агенцията дава методически указания на органите по ал. 1 относно съответствието на плана с изискванията на закона, ефективното използване на съществуващите информационни ресурси, вписани в регистъра на информационните ресурси в администрацията, стратегиите и програмите в областта на електронното управление.

(3) Председателят изготвя и ежегодно в срок до 30 август предлага на Министерския съвет за утвърждаване отчет за състоянието и годишен план за развитието и обновяването на информационните ресурси в администрацията и информационните ресурси на Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност. Отчетът се изготвя за предходната година, а годишният план – за следващата. Отчетът и годишният план се публикуват на интернет страницата на агенцията.

Съгласуване на проекти на нормативни актове

Чл. 7з. (1) Всички проекти на нормативни актове, които регулират отношения, свързани с електронното управление, се съгласуват задължително с агенцията.

(2) Агенцията координира приемането и прилагането на държавни стандарти в областта на електронното управление.

Задължителност на индивидуалните актове

Чл. 7и. Председателят на агенцията издава задължителни разпореждания до административните органи и лицата по чл. 1, ал. 2 относно спазването на изискванията на този закон.

Раздел II

Държавно предприятие „Единен системен оператор“

Статут

Чл. 7к. (1) Създава се държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон с наименование Държавно предприятие „Единен системен оператор“ (ДП „ЕСО“) със седалище в гр. София.

(2) Държавно предприятие „Единен системен оператор“ е лице, осъществяващо публични функции. То подпомага председателя на агенцията, като:

1. изгражда и поддържа информационен контактен център за обслужване на гражданите и бизнеса в областта на електронно управление;

2. изгражда и поддържа помощен контактен център за обслужване на държавните органи, използващи споделените информационни ресурси на електронното управление;

3. изгражда и поддържа национален център за действие при инциденти относно информационната сигурност;

4. изгражда и поддържа Национален портал за пространствени данни, чрез който се осъществява връзката с геопортала на инфраструктурата за пространствена информация на Европейската общност (INSPIRE);

5. е длъжно да предоставя на агенцията услугите по ал. 3.

(3) За подпомагане на администрациите при осъществяване на функциите им ДП „ЕСО“ им предоставя при поискване следните вътрешни услуги:

1. непрекъснат мониторинг, регистриране на инциденти, диагностициране на проблеми и управление на поддръжката на споделените информационни ресурси на електронното управление;

2. регистриране на инциденти, диагностициране на проблеми, управление на поддръжката и контрол на промените на системния и приложния софтуер, информационните системи и електронните услуги, разположени върху споделените информационни ресурси на електронното управление;

3. управление на капацитета и разпределението на ресурсите между всички държавни органи, използващи споделените информационни ресурси на електронното управление;

4. първоначално конфигуриране и въвеждане на нови услуги върху споделените информационни ресурси на електронното управление;

5. изграждане, развитие и поддръжка на среда за тестване на електронни административни услуги върху споделените информационни ресурси на електронното управление;

6. контрол на изпълнението на договори по развитие и поддръжка на споделените информационни ресурси на електронното управление;

7. извършване на специализирани одити и анализи в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии, както и на мрежовата и информационната сигурност;

8. консултации и разработване на проекти на системни и приложни архитектури за информационни системи и електронни услуги;

9. изготвяне на технически спецификации по програми, проекти и поръчки на всички административни органи в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии при стойност за възлагане на обществена поръчка за доставки и услуги над праговете по чл. 14, ал. 1, т. 2 от Закона за обществените поръчки;

10. управление на изпълнението на проекти за електронно управление, информационни и комуникационни технологии;

11. контрол и участие при приемане на изпълнението на работата на изпълнители по договори за възлагане на обществени поръчки за доставки и услуги в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии;

12. управление и контрол на оперативната съвместимост и подпомагане на процеси и осъществяване на дейности по интеграция на информационни системи и електронни административни услуги.

(4) Освен функциите по ал. 2 и 3 ДП „ЕСО“ осъществява следния предмет на дейност само на територията на Република България:

1. предоставяне на услуги в областта на електронното управление и информационните и комуникационните технологии;

2. предоставяне на услуги по анализ на бизнес и технологични процеси, управление на проекти и контрол на качеството;

3. предоставяне на услуги в областта на оперативната съвместимост;

4. предоставяне на услуги в областта на мрежовата и информационната сигурност;

5. извършване на други дейности, които осигуряват или допълват основния предмет на дейност.

(5) Държавно предприятие „Единен системен оператор“ може да бъде изпълнител по договори за обществени поръчки, чийто предмет включва осъществявани от него дейности по ал. 4 с изключение на обществените поръчки, по отношение на които изпълнява функции по ал. 3, т. 9, 10, 11 или 12.

Имущество и финансиране на ДП „ЕСО“

Чл. 7л. (1) Имушеството на ДП „ЕСО“ се състои от имушеството, предоставено му от Министерския съвет и от агенцията, както и от имущество, придобито от ДП „ЕСО“ в резултат на дейността му.

(2) Имушеството на ДП „ЕСО“ не може да служи за обезпечаване на задължения на трети лица.

(3) За ДП „ЕСО“ не може да се открива производство по несъстоятелност.

(4) Срещу имушеството на ДП „ЕСО“ не може да се насочва принудително изпълнение.

(5) Дейността на ДП „ЕСО“ за изпълнение на задачите, свързани с основния предмет на дейност, се финансира с:

1. приходи от дейности по чл. 7к, ал. 3;
2. приходи от дейности по чл. 7к, ал. 4;
3. дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
4. постъпления от лихви по депозити;
5. средства от международни програми и финансови инструменти.

(6) Приходите по ал. 5, т. 2 не могат да бъдат повече от двадесет на сто от общия размер на приходите на предприятието на годишна база.

(7) За дейностите по чл. 7к, ал. 3 се води отделна аналитична счетоводна отчетност от тази за дейностите по чл. 7к, ал. 4 в съответствие с действащото счетоводно законодателство.

Органи на управление

Чл. 7м. (1) Органи на управление на ДП „ЕСО“ са:

1. председателят на агенцията;
2. управителният съвет;
3. генералният директор.

(2) Председателят на агенцията:

1. упражнява правата на собственост на държавата в ДП „ЕСО“;
2. изготвя правилник за устройството и дейността на ДП „ЕСО“ и го предлага за приемане от Министерския съвет;
3. изготвя програма за развитие на ДП „ЕСО“ и я предлага за приемане от Министерския съвет;
4. предлага на Министерския съвет назначаването и освобождаването на членовете на управителния съвет на ДП „ЕСО“;

5. назначава и освобождава генералния директор, който по право е член на управителния съвет на ДП „ЕСО“;

6. утвърждава решенията на управителния съвет за участието на ДП „ЕСО“ в граждански и в търговски дружества и юридически лица с нестопанска цел;

7. утвърждава решенията на управителния съвет за участие на ДП „ЕСО“ в международни организации и проекти;

8. утвърждава решенията на управителния съвет за учредяване на вещни права и за отдаване под наем на недвижими имоти – собственост на ДП „ЕСО“;

9. изготвя класификатор за дейностите и услугите на ДП „ЕСО“ по чл. 7к, ал. 2 и 3 и методика за определяне на тяхната себестойност на база анализ на допустимите и присъщи разходи за всяка дейност и услуга;

10. ежегодно изготвя оценка на себестойностите на дейностите и услугите на ДП „ЕСО“ по чл. 7к, ал. 2 и 3, вписани в класификатора, и съгласно методиката по т. 9;

11. ежегодно изготвя анализ на обичайните пазарни норми на печалба за услугите, предоставяни от ДП „ЕСО“ по чл. 7к, ал. 3, вписани в класификатора по т. 9;

12. ежегодно изготвя тарифа за крайните цени на услугите, предоставяни от ДП „ЕСО“ по чл. 7к, ал. 3, които се формират на разходоориентиран принцип, на база себестойностите съгласно оценката по т. 10 и печалба, която не може да бъде повече от половината от обичайната печалба за съответната услуга, установена чрез анализа по т. 11;

13. предлага за приемане от Министерския съвет класификатора, методиките и тарифите по т. 9-12.

Управителен съвет

Чл. 7н. (1) Управителният съвет се състои от трима членове, включително генералният директор, които се назначават от Министерския съвет по предложение на председателя на агенцията за срок пет години.

(2) Председателят на агенцията сключва договор за управление с всеки член на управителния съвет.

(3) Не може да бъде член на управителния съвет лице, което:

1. е осъждано за престъпление от общ характер, установено с влязла в сила присъда, което е съпруг или роднина по права, по сребрена линия или по сватовство до трета степен включително с друг член на управителния съвет;

2. заема длъжност в ръководни органи на друго предприятие, дружество или сдружение, което извършва конкурентна дейност на ДП „ЕСО“;

3. има договорни отношения с друго предприятие, дружество или сдружение, което извършва конкурентна дейност на ДП „ЕСО“;

4. е съдружник в събирателно, командитно дружество или в дружество с ограничена отговорност, което извършва дейност, сходна с дейността на ДП „ЕСО“;

5. от свое или от чуждо име извършва търговски сделки, които са сходни с дейността на ДП „ЕСО“;

6. е държавен служител.

(4) Управителният съвет заседава най-малко веднъж на два месеца.

(5) Решенията на управителния съвет се приемат с явно гласуване и с обикновено мнозинство от всички членове.

(6) Контролът по изпълнението на решенията на управителния съвет се осъществява от председателя на управителния съвет.

(7) Председателят на агенцията предлага на Министерския съвет за освобождаване преди изтичането на срока на договора за управление член на управителния съвет, който:

1. не отговаря на изискванията по ал. 3;

2. нарушава задълженията си, предвидени в договора за управление;

3. е подал писмено заявление за освобождаване.

(8) Управителният съвет:

1. избира измежду членовете си председател;

2. изготвя проект на правилник за устройството и дейността на ДП „ЕСО“ и го предлага на председателя на агенцията;

3. изготвя проект на програма за развитие на ДП „ЕСО“ и я предлага на председателя на агенцията;

4. приема годишния финансов план на ДП „ЕСО“;

5. приема структурата, щата и средствата за работна заплата на ДП „ЕСО“ в съответствие с годишния финансов план;

6. приема годишния финансов отчет на ДП „ЕСО“;

7. взема решения за разпореждане, бракуване или ликвидация на дълготрайни материални активи, за учредяване на вещни права и за отдаване под наем на недвижими имоти – собственост на ДП „ЕСО“.

(9) Управителният съвет може да приема решения, ако присъстват най-малко двама от членовете му лично. Всеки член

на съвета може да упълномощи друг член на съвета с изрично пълномощно за всеки конкретен случай. Никой присъстващ член не може да представлява повече от един отсъстващ.

(10) Управителният съвет може да взема решения и неприсъствено, ако всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

Генерален директор

Чл. 7о. Генералният директор на ДП „ЕСО“:

1. представлява ДП „ЕСО“ пред държавните органи, съдилищата и пред трети лица в страната и в чужбина;
2. ръководи цялостната дейност на ДП „ЕСО“;
3. сключва договори за дейностите, извършвани от ДП „ЕСО“;
4. сключва и прекратява трудовите правоотношения с работниците и служителите в ДП „ЕСО“;
5. отчита своята дейност пред управителния съвет.

Раздел III

Отворено управление

Задължение на агенцията за публикуване на информация

Чл. 7п. (1) Агенцията публикува актуална информация за своята дейност в машинночетим, отворен формат, включително чрез интегрирана платформа за отворени данни, по ред, определен със закон. Информацията съдържа най-малко следните данни:

- 1.ежедневно – данните от регистъра по чл. 7д, ал. 1;
- 2.ежемесечно – обобщени статистически данни от регистъра по чл. 7е, ал. 1;
- 3.ежемесечно – данни за актовете по чл. 63 и 64;
- 4.масиви, определени с наредбата по чл. 7г, ал. 6.

Задължение на ДП „ЕСО“ за публикуване на информация

Чл. 7р. Държавно предприятие „Единен системен оператор“ публикува актуална информация за своята дейност в машинночетим, отворен формат, включително чрез интегрирана платформа за отворени данни, по ред, определен със закон. Информацията съдържа най-малко следните данни:

- 1.статистики за дейностите и услугите по чл. 7к – ежемесечно;
- 2.обемите извършени услуги и приходите от тях с разбивка по възложители и услуги по класификатора на услугите по чл. 7м, ал. 2, т. 9 – ежемесечно;
- 3.разходите по икономически елементи с разбивка по изпълнители и доставчици – ежемесечно.“

§ 6. Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. Доставчиците на електронни административни услуги не може да отказват приемането на електронни документи, изявления, издадени и подписани като електронни документи съгласно изискванията на закона, както и да отказват издаването на електронни документи и извършването на електронни административни услуги.“

§ 7. В чл. 12, ал. 2 думите „и в удобен за потребителите диалогов режим“ се заличават, а думите „с увреждания“ се заменят с „в неравностойно положение“.

§ 8. В чл. 13, ал. 1, т. 4 думите „адрес на електронна поща“ се заменят с „електронен адрес“.

§ 9. В чл. 16, ал. 1 след думата „предоставят“ се добавя „само“, след думата „данни“ се поставя запетая и думите

„само доколкото“ се заменят с „които“.

§ 10. В чл. 17, ал. 2 след думите „се публикуват“ се поставя запетая, добавя се „включително в машинночетим вид“ и се поставя запетая.

§ 11. В чл. 19 след думите „електронен път“ се добавя „при спазване на изискванията на закона“ и текстът до края се заличава.

§ 12. Член 20 се изменя така:

„Изпращане на електронни документи

Чл. 20. Подаването на електронни документи от гражданите и организациите се извършва:

1. чрез потребителски интерфейс;
2. чрез интерфейс за автоматизиран обмен на данни;
3. по други начини за подаване на електронни документи, определени с наредбата по чл. 12, ал. 4.“

§ 13. В чл. 22, ал. 2 думите „създаден съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис и“ се заличават.

§ 14. Член 26 се изменя така:

„Чл. 26. (1) Получателят на електронната административна услуга е длъжен да посочи електронен адрес за уведомяване с оглед на съответния начин на изпращане на електронни изявления, определен с наредбата по чл. 12, ал. 4.

(2) Връчването на електронните изявления от доставчиците на електронни административни услуги може да се извършва чрез изпращане на електронния адрес за уведомяване на съобщение, съдържащо информация за изтегляне на съставения документ от информационна система за сигурно връчване или от единния портал по чл. 12, ал. 1. Те се смятат за връчени с изтеглянето им.

(3) Когато страната не е изтеглила акта, съобщение за който е изпратено по ал. 2 в 7-дневен срок от изпращането, съобщението се връчва по общия ред.

(4) Връчването по електронен път се удостоверява с копие от електронния запис за изпращането, съответно изтеглянето, съхранен в информационната система за сигурно връчване или в единния портал по чл. 12, ал. 1. Връчването може да се удостоверява и от доставчик на квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща по смисъла на регламента.“

§ 15. В чл. 27 думите „адреса на електронната поща“ се заменят с „електронния адрес“.

§ 16. В чл. 30 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „със сканиращо“ се заменят със „с подходящо“.

2. В ал. 2 думата „съхраняват“ се заменят с „вършат на заявителя“.

3. В ал. 3 съюзът „и“ се заличава.

§ 17. В чл. 32, ал. 1 след думите „система или в“ текстът до края се заменя с „друга система по ред, определен с наредбата по чл. 12, ал. 4“.

§ 18. В чл. 34 се правят следните изменения:

1. В ал. 2 т. 1 се изменя така:

„1. уникален регистров идентификатор на получения документ;“.

2. В ал. 4 думите „чрез единната среда за обмен на документи или“ се заличават.

3. В ал. 4 думите „електронната поща“ се заменят с „електронния адрес“.

§ 19. В чл. 36, ал. 1 думите „на адреса на електронната поща по“ се заменят с „по начините, определени с“.

§ 20. Член 37 се изменя така:

„Чл. 37. Правилата за придобиване, използване, подновяване и прекратяване на удостоверения за електронни подписи, удостоверения за електронни печати, удостоверения за електронни времеви печати и удостоверения за автентичност на интернет страници в администрациите се определят с наредба на Министерския съвет.“

§ 21. Член 41 се изменя така:

„Условия за обмен на електронни документи

Чл. 41. Условията за автоматизиран обмен на електронни документи като вътрешни електронни административни услуги се урежда с наредбата по чл. 43, ал. 2.“

§ 22. Заглавието на глава четвърта се изменя така:

„Техническа инфраструктура, мрежи и информационни системи“

§ 23. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 след думата „оперативна“ се добавя „и мрежова“.

2. В ал. 3 думите „националните информационни“ се заменят с „информационните“, а след думата „системи“ се добавя „на административните органи“.

§ 24. В чл. 45, ал. 2 думите „регистъра на електронните услуги“ се заменят с „административния регистър по чл. 61 от Закона за администрацията“.

§ 25. Член 49 се изменя така:

„Чл. 49. Председателят на агенцията осигурява извършването на техническо описание и вписването в регистъра на всеки информационен обект по ред, определен с наредбата по чл. 43, ал. 2.“

§ 26. Членове 50 и 51 се заличават.

§ 27. В чл. 52, ал. 1 думите „регистъра на електронните услуги“ се заменят с „административния регистър по чл. 61 от Закона за администрацията“.

§ 28. В глава четвърта заглавието на раздел III се изменя така:

„Мрежова и информационна сигурност“

§ 29. В чл. 54 се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието думата „информационна“ се заменя с „мрежова и информационна“.

2. В основния текст след думата „осигуряват“ се добавя „мрежовата и“.

§ 30. В чл. 55, в заглавието след думите „мерки за“ се добавя „мрежова и“.

§ 31. В глава четвърта, в заглавието на раздел IV след думите „съвместимост и“ се добавя „мрежова и“.

§ 32. В чл. 56 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „съвместимост и“ се добавя „мрежова и“.

2. В ал. 2 след думите „поръчки за“ се добавя „разработване, надграждане или“, а след думите „съвместимост“ се добавя „мрежова и“.

§ 33. В чл. 57, ал. 1 след думите „съвместимост“ се добавя „мрежова и“.

§ 34. В глава четвърта след чл. 58 се създава раздел V с чл. 58а и 58б:

„Раздел V

Изисквания към проектите и дейностите в областта на електронно управление

Задължителни изисквания при изготвяне на задания

Чл. 58а. (1) При изготвяне на технически и функционални задания за провеждане на обществени поръчки за разработка, надграждане или внедряване на информационни системи и/или електронни услуги административните органи задължително включват следните изисквания:

1. когато предметът на поръчката включва разработване на компютърни програми, те трябва да отговарят на критериите

за софтуер с отворен код; в тези случаи всички авторски и сродни права върху съответните компютърни програми и техният изходен програмен код, чиято разработка е предмет на поръчката, трябва да възникват за възложителя в пълен обем, без ограничения в използването, изменението и разпространението им;

2. за разработка трябва да се използват хранилището и системата за контрол на версиите, поддържани от агенцията съгласно чл. 7в, т. 18;

3. да бъде предвидена разработка и внедряване на автоматизирани интерфейси за осигуряване на предвиден в закон свободен публичен достъп до електронните документи, информацията и данните в машиночетим, отворен формат, включително чрез публикуване в интегрирана платформа за отворени данни, по ред, определен в закон;

4. да бъдат предвидени технологични и архитектурни изисквания за осигуряване на недискриминационно инсталиране, опериране, работоспособност и отказоустойчивост на информационната система в продуктивен режим върху споделените ресурси на електронното управление;

5. да бъде предвидена разработка и внедряване на служебен онлайн интерфейс за автоматизиран обмен на данни и предоставяне на вътрешноадминистративни електронни услуги съгласно изискванията на този закон;

6. да бъде предвидена разработка и внедряване на служебен онлайн интерфейс за автоматизиран достъп до историята на изпълнените трансакции по автоматизиран обмен на данни, предоставените електронни услуги и начислените такси към информационни системи на други публични институции и доставчици на обществени услуги с оглед предоставяне на комплексно административно обслужване съгласно действащите изисквания за оперативна съвместимост;

7. в случай че повече от една администрация е потенциален потребител на системата, да бъде предвидено едновременно използване на системата от повече от една администрация;

8. при разработване на интернет приложения да се използват актуални стандарти за сигурност и удостоверяване на авторството на приложението чрез удостоверения, издадени от доставчици на удостоверителни услуги;

9. да бъде предвидена система за периодично създаване на резервни копия на данните, които да се съхраняват извън инфраструктурата на системата;

10. да бъдат предвидени функционалности, отговарящи на изискванията за електронна идентификация, определени със закон.

Удостоверяване на съответствие

Чл. 58б. Съответствието на внедряваните от административните органи информационни системи с установените нормативни изисквания по чл. 58а се удостоверява от председателя на агенцията."

§ 35. В чл. 60 се правят следните допълнения:

1. В заглавието след думите „съвместимост и“ се добавя „мрежова и“.

2. В ал. 1 след думите „изискванията за“ се добавя „мрежова и“.

§ 36. В чл. 63 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „чл. 5, ал. 2“ се поставя запетая и се добавя „чл. 7д-7р, 8“, след числото „56“ се добавя „и 58а“, а числата „50“ и „250“ се заменят съответно със „150“ и „750“.

2. В ал. 2 числата „150“ и „750“ се заменят съответно с „450“ и „2200“.

3. В ал. 3 числата „300“ и „3000“ се заменят съответно с „6000“ и „30 000“.

4. В ал. 4 числата „2000“ и „7000“ се заменят съответно с „20 000“ и „70 000“.

§ 37. В чл. 64 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 числата „250“ и „1500“ се заменят съответно с „500“ и „3000“.

2. В ал. 2 числата „500“ и „2500“ се заменят съответно с „1000“ и „5000“.

§ 38. В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 5 се изменя така:

„5. „Електронен документ“ е електронен документ по смисъла на регламента.“

2. Точка 7 се заличава.

3. В т. 10 думата „Информационна“ се заменя с „Мрежова и информационна“.

4. В т. 12 след думата „пощенски“ се поставя запетая и се добавя „банкови, финансови и удостоверителни по смисъла на регламента“.

5. В т. 14 думите „т. 2“ се заменят с „т. 12“.

6. Създават се т. 23-32:

„23. „Електронен адрес“ е идентифицируема чрез общоприет стандарт информационна система за получаване на електронни изявления.

24. „Информационен ресурс“ е информационно-комуникационна среда или неин компонент, осигуряващ изпълнението на националната стратегия за електронно управление.

25. „Електронен печат“ е електронен печат по смисъла на регламента.

26. „Държавен хибриден частен облак“ е централизирана държавна информационна инфраструктура (сървъри, средства за съхранение на данни, комуникационно оборудване, съпътстващо оборудване и системен софтуер), разпределена в няколко локации в помещения, отговарящи на критериите за изграждане на защитени информационни центрове, която предоставя физически и виртуални ресурси за ползване и администриране от държавните органи, при гарантиране на високо ниво на сигурност, надеждност, изолация на отделните ползватели и невъзможност от намеса в работоспособността на информационните им системи или неоторизиран достъп до информационните им ресурси. Изолацията на ресурсите и мрежите на отделните секторни ползватели се гарантира с мерки за разделяне на физическо и логическо ниво.

27. „Споделени информационни ресурси на електронното управление“ са техническата инфраструктура, единната електронна съобщителна мрежа информационните центрове и държавния хибриден частен облак, които се създават и развиват от агенцията и се използват споделено от всички държавни органи.

28. „Политика за информационните ресурси“ е набор от правила и стандарти, определящи допустимите типови изисквания към техническите и функционалните характеристики при закупуване или наемане на дълготрайни материални и нематериални активи, както и правила за използването и управлението на жизнения цикъл на активите, в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии в дейността на административните органи и техните администрации.

29. „Изходен програмен код“ е набор от инструкции и коментари, написани на разбираем за човека език за програмиране, които формират компютърна програма.

30. „Софтуер с отворен код“ е компютърна програма, чийто изходен програмен код е публично достъпен за безплатно ползване, с право на преглед и с право за редактиране при условия, определени от носителя на авторските права.

31. „Система за сигурно връчване“ е електронна препоръчана поща по смисъла на регламента.

32. „Единен портал“ е единна точка за достъп до

електронните административни услуги на всички администрации, реализирана с актуални технологични средства и интерфейси.

33. „Вътрешна услуга“ е услуга, която се предоставя на администрациите от ДП „ЕСО“ за подпомагане на нормативно определените им функции по реда за възлагане на обществени поръчки между субекти в публичния сектор по смисъла на Директива 2014/24/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 39. Навсякъде в закона думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“, „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ и „Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят съответно с „Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“, „председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ и „Държавна агенция „Електронно управление“.

§ 40. В срок шест месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема наредбата по чл. 7г, ал. 6.

§ 41. Подзаконовите нормативни актове и вътрешните устройствени актове по прилагането на закона се издават в срок до шест месеца от влизането му в сила.

§ 42. Председателят на агенцията извършва одит на всички информационни ресурси в администрациите в срок 6 месеца от обнародването на закона.

§ 43. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 45 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2015 г. – бр. 23 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 24, 29, 61 и 79 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 17, ал. 1 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“.

2. В чл. 300, ал. 2 думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

3. В чл. 303, ал. 1 думите "министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията" се заменят с "председателят на Държавна агенция "Електронно управление".

§ 44. В Закона за достъп до пространствени данни (обн., ДВ, бр. 19 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 26 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 12, ал. 4 думите "Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи" към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията" се заменят с "Държавна агенция „Електронно управление".

2. В чл. 14 навсякъде думите "Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи" се заменят с "Държавна агенция „Електронно управление".

3. В чл. 23 т. 1 се изменя така:

„1. „Държавно предприятие „Единен системен оператор“."

4. Навсякъде в закона думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“, „министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“, „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ и „Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят съответно с „Председателят на Държавна агенция „Електронно управление“, „председателят на Държавна агенция „Електронно управление“, „председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ и „Държавна агенция „Електронно управление“.

§ 45. В Закона за гражданската регистрация (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 28 и 37 от 2001 г., бр. 54 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 70 и 96 от 2004 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 48 и 59 от 2007 г., бр. 105 от 2008 г., бр. 6, 19, 47, 74 и 82 от 2009 г., бр. 33 от 2010 г., бр. 9 и 39 от 2011 г., бр. 42 от 2012 г. и бр. 66 и 68 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г. и бр. 55 от 2015 г.), в чл. 106 ал. 4 се заличава.

§ 46. В Закона за особените залози (обн., ДВ, бр. 100 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 86 от 1997 г., бр. 42 от 1999 г., бр. 19 и 58 от 2003 г., бр. 34 и 43 от 2005 г., бр. 30, 34 и 80 от 2006 г., бр. 53, 59 и 108 от 2007 г., бр. 100 от 2008 г., бр. 24 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 107 от 2014 г. и бр. 50 от 2015 г.) в чл. 25 се създава ал. 4:

„(4) Заинтересованите лица – държавни органи, не дължат такса по ал. 1.“

§ 47. В Закона за движение по пътищата (обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 43 и 76 от 2002 г., бр. 16 и 22 от 2003 г., бр. 6, 70, 85 и 115 от 2004 г., бр. 79, 92, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 61, 64, 80, 82, 85 и 102 от 2006 г., бр. 22, 51, 53, 97 и 109 от 2007 г., бр. 36, 43, 69, 88 и 102 от 2008 г., бр. 74, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 54, 98 и 100 от 2010 г., бр. 10, 19, 39 и 48 от 2011 г.; изм., Решение № 1 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 20 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 47, 53, 54, 60 и 75 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г. и бр. 14, 19, 37 и 79 от 2015 г.) чл. 142 се изменя така:

„Чл. 142. (1) Министерът на вътрешните работи определя ред за служебно предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства на заинтересованите лица. Службата за регистриране е задължена, когато предава данни от регистъра, да води записи, които да съдържат информация за предадените данни, момента на предаването им, данни за заявителя на справка и целите, за които се искат данните.

(2) Право на безплатен достъп в реално време имат всички държавни органи и организации на основата на закон, както и юридически лица, на основата на закон или акт на министъра на вътрешните работи.

(3) Министерът на вътрешните работи публикува месечно данни за регистрираните пътни превозни средства в интегрирана платформа за отворени данни по ред, определен в закон.“

§ 48. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г. и бр. 14, 24, 61 и 79 от 2015 г.), в чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. Основният текст става ал. 1.
2. Точки 2 и 3 се отменят.
3. Създава се ал. 2:

„(2) Председателят на Държавната агенция „Електронно управление“ съгласувано с министъра на отбраната:

1. организира изграждането и поддържането на специални обекти за нуждите на отбраната и инсталираните за нуждите на отбраната мощности за военно време;

2. създава, експлоатира, поддържа и развива електронна съобщителна мрежа и пунктове за управление във връзка с националната сигурност и отбраната.“

§ 49. В Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 8

от 1999 г.; изм. и доп., бр. 67 от 1999 г., бр. 64 и 81 от 2000 г., бр. 99 от 2001 г.; попр., бр. 101 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30, 69 и 102 от 2006 г., бр. 46 и 78 от 2007 г., бр. 43 и 94 от 2008 г., бр. 35 и 42 от 2009 г., бр. 24 и 97 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г., бр. 15 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 17 от 2013 г., бр. 19 и 27 от 2014 г. и бр. 60 от 2015 г.), в чл. 61, ал. 1, т. 2 след думите "административните услуги" се поставя запетая и се добавя "включително електронните административни услуги".

§ 50. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г. и бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.), в чл. 77, ал. 4 думите "с електронен подпис" се заличават.

§ 51. В шестмесечен срок от обнародването на закона в „Държавен вестник“ Министерският съвет и съответните министри и други административни органи извършват промени в подзаконовите нормативни актове, чиито разпоредби противоречат на този закон.

§ 52. Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ към министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и дирекция „Електронно управление“ на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията се преобразуват чрез сливане в Държавна агенция „Електронно управление“ към Министерския съвет.

§ 53. Активите, пасивите, архивът, както и другите права и задължения на Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ се поемат от Държавна агенция „Електронно управление“.

§ 54. (1) Трудовите и служебните правоотношения на служителите на Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“, които обслужват функции в областта на електронното управление, преминават към Държавна агенция „Електронно управление“ съгласно чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител и в съответствие с определените с Устройствения правилник на Държавна агенция „Електронно управление“ структура и числен състав.

(2) Трудовите и служебните правоотношения със служителите на дирекция „Електронно управление“ на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията преминават към Държавна агенция „Електронно управление“ при условията и по реда на чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител и в

съответствие с определените с Устройствения правилник на Държавна агенция „Електронно управление“ структура и числен състав.

(3) Трудовите и служебните правоотношения на работниците и служителите на Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ и на дирекция „Електронно управление“ на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията извън случаите по ал. 1 се уреждат при условията и по реда на чл. 328, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда и чл. 106, ал. 1, т. 2 от Закона за държавния служител.

§ 55. Министерският съвет приема устройствен правилник на Държавна агенция „Електронно управление“ и на ДП „ЕСО“ в 3-месечен срок от влизането в сила на този закон.

§ 56. (1) Бюджетът на Държавна агенция „Електронно управление“ за 2016 г. се определя на базата на двустранен протокол за прехвърляне на бюджетни кредити между министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на Министерския съвет.

(2) Министърът на финансите да извърши произтичащите от ал. 1 промени по съответните бюджети.

§ 57. Министерският съвет по предложение на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“ привежда подзаконовите нормативни актове в съответствие с този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 58. Министерският съвет приема наредбата по чл. 7г, ал. ⁶ в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон по предложение на председателя на Държавна агенция „Електронно управление“.

§ 59. В срок 2 години от влизането в сила на този закон при липса на технологична възможност за автоматично подаване по реда на чл. 4 данните се изискват, съответно изпращат, като електронен документ във формат с неструктурирано съдържание или се предоставят на хартиен носител.

§ 60. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

§ 61. Промените в чл. 30, ал. 2 и 3 влизат в сила 3 години след влизането в сила на този закон.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на 2015 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

Законът за изменение и допълнение на Закона за електронното управление е изготвен съгласно Концепция за създаване на Държавна агенция „Електронно управление“, приета с Решение по Протокол № 23 от заседанието на Министерския съвет на 10 юни 2015 г.

Законопроектът цели подобряване на институционалната рамка за електронното управление, която включва създаването на Държавна агенция „Електронно управление“ (ДА „ЕУ“) и Държавно предприятие „Единен системен оператор“ (ДП „ЕСО“). Държавната агенция ще се създаде на базата на дирекция „Електронно управление“ на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“.

През последните 15 години отделните администрации провеждат некоординирани политики по електронизиране на услугите си и градят собствен капацитет и инфраструктура, обслужващи предимно собствените им вътрешни нужди. Липсват законоустановени механизми за хоризонтална координация и приоритизиране на интервенциите в областта на електронното управление. Това налага централизирането на усилията по въвеждане на електронно управление в единна структура, което ще елиминира дублирането на инфраструктура и системи в администрациите, ще осигури ясни правила за допустимост на проектите за електронно управление и ще оптимизира съществуващите процеси в администрацията.

Държавна агенция „Електронно управление“ се създава към Министерския съвет (чл. 7а), като дейността, структурата, организацията на работа и съставът на агенцията се определят с устройствен правилник, приет от Министерския съвет. Държавна агенция „Електронно управление“ се ръководи и представлява от председател, определен с решение на Министерския съвет (чл. 7б).

В законопроекта при структурирането на правомощията на председателя на ДА „ЕУ“ (чл. 7в) е взет предвид както положителният, така и отрицателният опит по отношение ефективността на нормативната уредба, по която са функционирали предишни структури, отговорни за електронното управление и информационните и комуникационните технологии в администрациите (например ДА „ИТС“ и МДААР).

Новата държавна агенция ще провежда държавната политика в областта на електронното управление, електронните удостоверителни услуги, електронната идентификация, мрежовата и информационната сигурност в администрациите, инфраструктурата за пространствена

информация
(чл. 7в, т. 1).

Държавна агенция „Електронно управление“ ще има функции по разработване, налагане и контрол на нормативни актове (чл. 7в, т. 2), политики, правила и добри практики (чл. 7в, т. 3-5), координация на секторни политики (чл. 7в, т. 6-7), а така също и по поддържане на централизирани регистри и системи за нуждите на електронното управление (чл. 7в, т. 14-19). Държавна агенция „Електронно управление“ ще има правомощия и функции за изграждане и поддръжка на споделена инфраструктура (споделени информационни ресурси на електронното управление), от които да се възползват всички държавни органи, с цел постигане на икономия от мащаба (чл. 7в, т. 15).

В законопроекта са включени разпоредби, които осигуряват прозрачен контрол по същество на бюджетното планиране в областта на електронното управление и използването на информационни и комуникационни технологии в дейността на административните органи и техните администрации. Председателят на ДА „ЕУ“ участва в бюджетния процес (чл. 7г.), като осъществява преглед на съответствието с утвърдените политики, стратегически документи и програми, дава насоки, издава разпореждания и съгласува разпределението на одобрения от министъра на финансите бюджет в областта на електронното управление и информационните и комуникационните технологии (ИКТ) на всички администрации. В рамките на бюджетния процес всички административни органи са длъжни да предоставят по електронен път на ДА „ЕУ“ информация с аналитични детайли в областта на електронното управление и ИКТ и да получат предварително съгласуване.

Държавна агенция „Електронно управление“ ще има и нови правомощия за осъществяване на предварителен, текущ и последващ контрол по същество и по целесъобразност на проектите и дейностите в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии на етап още преди да се стартира обявяването на процедури по Закона за обществените поръчки (ЗОП). За избягване на корупционни рискове централизацията на контрола е съпътствана със специфични изисквания за прозрачност, публичност и проследимост на контролните процеси (чл. 7д, 7е, 7ж и 7п).

За първи път се създава орган със силни правомощия в областта на електронното управление и използването на ИКТ от административните органи и техните администрации, включително за издаване на задължителни разпореждания и указания до всички администрации (чл. 7з и 7и). Държавна агенция „Електронно управление“ ще има редица нови правомощия по налагане на единни политики, стандарти и типови изисквания по отношение закупуването на активи, разработката на информационни системи и приоритизирането при електронизацията на услуги.

Предвиденото със законопроекта Държавно предприятие „Единен системен оператор“ ще бъде собственост на Република България, ДА „ЕУ“ ще упражнява правата на собственик от името на държавата, а Министерския съвет като колективен орган на изпълнителната власт ще има решаващо влияние върху стратегическите цели и значимите решения както на ДА „ЕУ“, така и на ДП „ЕСО“.

Законопроектът предвижда ДП „ЕСО“ да извършва три вида дейност: подпомагане на председателя на агенцията при осъществяване на правомощията му (чл. 7к, ал. 2); предоставяне на услуги, подпомагащи администрациите при изпълнение на публичните им функции чрез вътрешно възлагане по разходоориентирана тарифа плюс минимална печалба (чл. 7к, ал. 3); дейности на свободния пазар (чл. 7к, ал. 4) при определени ограничения за избягване на конфликт на интереси и нелоялна конкуренция с частни субекти (чл. 7к, ал. 5), приходите от които обаче не могат да надвишават двадесет процента от общите приходи на предприятието (чл. 7л, ал. 5). Чрез това разделение се избягва хипотезата за държавна помощ и се гарантира липсата на специални или изключителни права за държавното предприятие по отношение на извършването на икономическа дейност на свободния пазар.

По отношение на дейностите в чл. 7к, ал. 2 на законопроекта ДП „ЕСО“ е публичноправен субект, който действа в качеството си на публичен орган, следвайки основния принцип на публичното право „разрешено е само това, което е изрично предвидено в закона“. Държавно предприятие „Единен системен оператор“ ще изпълнява публични функции и ще подпомага председателя на ДА „ЕУ“ при упражняването на неговите правомощия (чл. 7к, ал. 2). В този смисъл дейностите по чл. 7к, ал. 2 не представляват икономически дейности или услуги от общ икономически интерес и чл. 107 от Договора за функциониране на Европейския съюз по отношение на държавните помощи не се прилага.

Държавно предприятие „Единен системен оператор“ ще осигурява и капацитет за постоянно наблюдение на споделените информационни ресурси и ще управлява услугите по поддръжка, изпълнявани от компании от частния сектор (чл. 7к, ал. 3, т. 1). В този смисъл то ще изпълнява контролни функции, които обичайно следва да се изпълняват от самите администрации, които обаче понастоящем не могат по ефективен и ефикасен начин да осигурят необходимия капацитет на разположение 24 часа в денонощието.

Същевременно при необходимост всички администрации на органите от изпълнителната власт ще могат да възлагат на ДП „ЕСО“ извършването на ограничен набор от вътрешни услуги, разписани в законопроекта (чл. 7к, ал. 3), които да подпомагат изпълнението на техните функции, свързани с реализацията на

електронното управление и използването на информационни и комуникационни технологии. Предприятието ще осъществява дейности по: мониторинг и управление на външната поддръжка на споделените информационни ресурси на електронното управление (държавен хибриден частен облак, комуникационна мрежа, информационни центрове); разработка на приложни архитектури и технически задания за проекти; делегирано управление на междуведомствени проекти; защита на информационната сигурност на приложните системи и електронните услуги; координация и управление на дейности по осигуряване на оперативна съвместимост и др.

Държавно предприятие „Единен системен оператор“ ще има право да осъществява и ограничена дейност на свободния пазар в качеството си на частноправен субект (чл. 7к, ал. 4), като са предвидени специфични географски и финансови ограничения по отношение на икономическите му дейности, както и изисквания за водене на отделно аналитично счетоводство (чл. 7л, ал. 7), което ще позволи разделянето на дейностите в ролите на публичноправен и частноправен субект.

Държавно предприятие „Единен системен оператор“ ще осигури пазарно заплащане на ИКТ специалисти. В законопроекта е предвидено управителният съвет на предприятието да приема структурата, щатната численост и средствата за работна заплата на служителите в предприятието в съответствие с годишния финансов план (чл. 7м). Средната работна заплата в ИКТ сектора е в пъти по-висока от средната за страната, което създава сериозен проблем при осигуряването на ИКТ експерти, които да защитават държавните интереси при изготвяне на технически задания, приемане на работата на изпълнителите от частния сектор и осъществяване на инвеститорски и проектен контрол.

Председателят на ДА „ЕУ“ изготвя класификатор за услугите, методика за определяне на разходите и формиране на цените на услугите и тарифа за цените на услугите, предоставяни от ДП „ЕСО“ (чл. 7м, т. 9-12), като ги предлага за приемане от Министерския съвет (чл. 7м, т. 13).

Държавна агенция „Електронно управление“ и ДП „ЕСО“ имат задължение (чл. 7п и 7р) да публикуват актуална информация за своята дейност в машинно четим, отворен формат чрез интегрирана платформа за отворени данни.

Със законопроекта са създадени достатъчно силен механизъм и гаранции за осъществяване на контрол от страна на Министерския съвет. Оперативният контрол върху дейността на ДП „ЕСО“ се осъществява от председателя на ДА „ЕУ“, определен с решение на Министерския съвет, от управителния съвет, чиито членове се назначават и освобождават от Министерския съвет по предложение на председателя на ДА „ЕУ“, както и от генералния директор, който се назначава и освобождава от председателя на ДА „ЕУ“. Председателят на ДА „ЕУ“ изготвя правилник за устройството и дейността на ДП „ЕСО“ и го предлага за приемане

от Министерския съвет. Председателят на ДА „ЕУ“ предлага на Министерския съвет за освобождаване член на управителния съвет преди изтичането на срока на договора за управление при нарушаване на задълженията му или ако не отговаря на изискванията на закона.

В допълнение законопроектът затвърждава технологичната неутралност на закона, като премахва използването на променящи се с бързи темпове конкретни технологии.

С цел устойчивост се въвеждат принципни изисквания към изграждането на всички информационни системи, липсата на които до момента е била причина за намалена ефективност на дългосрочната експлоатация. В това число прилагането на критериите за компютърни програми с отворен код, когато те се разработват като част от поръчката, осигурява прозрачност на процеса на разработка и по-високо качество на крайния продукт. Въведеното изискване не ограничава използването на затворен, комерсиален софтуер, когато той би бил по-ефективен за изпълнение на идентифицираните нужди.

Регламентира се правото на достъп на лицата до историята на обмена на документи и данни, отнасящи се към тях, с цел повишаване доверието и прозрачността в системата.

Законопроектът премахва и множество пречки пред изпълнението на електронно управление чрез изменителни разпоредби в редица закони, които до момента са били в противоречие с основни концепции на електронното управление и са възпрепятствали принципа за еднократно събиране на информация и многократното ѝ използване.

Със законопроекта не се въвеждат норми на европейското законодателство.

Чрез реализацията на предложения модел в законопроекта се очаква да се намалят чувствително разходите за електронно управление и да се ускори въвеждането му.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

